



NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Knuthöjdsmossen



Knuthöjdsmossen från ovan. Foto: Bergslagsbild AB

Naturreseptat Knuthöjdsmossen och den närliggande Hammarmossen är båda väldigt speciella myrmarker. De hundratals gölarna gör mossarna till ett paradiset för en mängd fåglar. Smålommen har blivit något av Knuthöjdsmossens stora kändis. Observera att det råder beträdnadsförbud i delar av reservatet under sommarhalvåret!

En högmosse på sand

När klimatet blev varmare och fuktigare började kärrväxter och mossor att växa ovanpå sanden. Mossen växte snabbt på höjden och fick formen av en flack kupol, en så kallad högmosse. De hundratals gölarna i dess mitt är flera meter djupa och når ända ner till isälvsanden. Samlingen av gölar som finns på Knuthöjdsmossen och Hammarmossen hör till de mest intressanta i landet. Knuthöjdsmossens högsta delar når idag ungefär 3,5 meter över sanden.

Stora Hälleforsdynen

Stora Hälleforsdynen är områdets största sanddyn. Den är hela tio meter hög. På dynen finns många speciella insekter. På nakna sandytor trivs den mycket sällsynta gråmyran. Här finns även vårsidenbietet, ett gråfärgat bi som bygger sina bon i varma sandlutningar. När biet svärmar under varma dagar i början av april, ser det nästan ut som om marken rör sig.

Krokiga tallar och köttätande växter

Mellan gölarna på mossen finns torrare och

fastare partier. Tallen är det vanligaste trädet, en del har krokiga, vridna stammar. Här finns också många olika sorters risväxter, som odon, dvärgbjörk, kråkbär och skvattram. Förutom en rad olika mossor och lavar kan du vid gölarnas kanter även hitta vitag, dystarr och kallgräs. En lite udda växt är sileshåret. Det är en köttätande växt som fångar insekter, med klibbiga hår som sitter på bladens översida.

Smålommens favoritmosse?

Knuthöjdsmossen är en populär häckningsplats för smålom, eftersom den gärna bygger sina bon vid stranden av småvatten. Har du tur kan du få se ett bo alldeles nära stigen. Smålommen äter gärna fisk men de småvatten den häckar vid är ofta fattiga på fisk. Fåglarna måste därför hämta föda åt sig själva och sina ungar från större sjöar, ibland flera mil från boet. Störst chans att få se smålommar har du under april och maj.

En promenad bland fåglar

En spångad stig löper runt området. De första cirka 400 meterna är extra bred och lämpar sig för såväl barnvagn som rullstol. Storspovens flöjtande ackompanjeras av fiskmåsarnas rop och ljunpiparens vemodiga pipande. Gräsand, knipa, skogssnäppa och enkelbeckasin är andra fåglar som trivs i området. Har du tur kan du även få se skogens konung älgen kliva omkring med sina långa ben på mossen.

Förbudet att besöka delar av reservatet

Både smålom och många andra fåglar är mycket känsliga för störning under tiden de ruvar på ägg och föder upp sina ungar. Det råder därför begränsad tillgänglighet till mossen under perioden 1 april och 1 september. Under denna tid får du bara ta dig ut på mossen via markerad stig, men inte beträda marken utanför eller gå ut på den norra stigslingan (norr om A och B på karta nedan).

Reservatsfakta

Beslutsår: 1973, ändrat 2023

Areal: 100 hektar

Markägare: Hällefors Tierp Skogar samt enskilda

Natura 2000: området ingår i EU:s nätverk för skyddad natur

Reservatsförvaltare: Länsstyrelsen



Länsstyrelsen
Örebro län



I naturreservatet är det förbjudet att:

- förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning (t.ex. mark, mosseyta, sanddyn)
- medvetet störa djurlivet
- fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd
- fiska
- tälta
- göra upp eld
- cykla eller framföra motordrivna fordon, även terränggående fordon, annat än på vägen fram till anvisad parkeringsplats

- beträda mark utanför markerade stigar inom det streckade området i kartan ovan mellan 1 april och 1 september
- gå på stigen som sträcker sig norr om punkterna A och B i kartan ovan mellan 1 april och 1 september

Vägbeskrivning

Från riksväg 63, åk mot "Gåsborn-Sävsjön". Följ vägen rakt fram i 1,7 km, sväng höger vid en liten reservatsskylt, åk 200 m, ta vänster och reservatet nås efter 800 m. Koordinater till parkeringen: 59.7876478, 14.4804677 (WGS84), 6627876.66, 470836.38 (SWEREF99).